

SJEĆANJE

LJUBIŠA GRLIĆ (1921–1993)

Dr. Ljubiša Grlić, znanstveni savjetnik, dugogodišnji urednik Leksikografskoga zavoda »Miroslav Krleža«, preminuo je u Zagrebu 13. prosinca 1993. godine.

Rođen je 4. ožujka 1921. u Zagrebu, gdje mu je otac Aleksandar bio ljekarnik. U Zagrebu je 1939. završio klasičnu gimnaziju te upisao studij na Farmaceutskome fakultetu, na kojem je diplomirao 1943. te doktorirao na temi o istraživanju opijuma 1958. U zvanje znanstvenog savjetnika izabran je 1967.

Na početku studija te nakon diplomiranja radio je kao ljekarnik kod oca u Ljekarni Sv. Ivana u Zagrebu. Od 1945. do 1951. godine bio je voditelj higijensko-kemijskih laboratorija vojnih oblasti u Sarajevu i Nišu, a nakon toga je dvije godine radio u bromatološkome laboratoriju Centralnoga higijenskog zavoda u Zagrebu.

Od 1954. do 1958. bio je voditelj Odsjeka za farmakopeju u Zavodu za ispitivanje i kontrolu lijekova u Zagrebu, a od 1960. do 1964. voditelj Laboratorija za opojne droge istog zavoda.

Iz toga razdoblja potječe njegov rad na proučavanju opojnih droga. Suradivao je u vrhunskim svjetskim laboratorijima za opojne droge. Godine 1958–60. radio je kao član Tajništva UN u Laboratoriju odjela za opojne droge u Ženevi. Bio je i specijalni savjetnik za marihuanu u Zavodu za sudsku medicinu Medicinskog fakulteta Sveučilišta u New Yorku. Od 1957 (s prekidom 1958–60) sudjelovao je kao znanstveni suradnik UN na Međunarodnome programu istraživanja opojnih droga.

U Leksikografskom zavodu bio je urednik od 1965. do umirovljenja 1981. Pisao je i uređivao članke iz područja farmacije i kemije te dodirnih znanstvenih disciplina u Leksikonu, Općoj enciklopediji (1, 2. i 3. izdanje) i drugim izdanjima.

Uz to je bio član uredništva *Farmaceutskoga glasnika*, glavni urednik časopisa *Acta pharmaceutica* (1969–83); utemeljio je Sekciju za opojne droge Hrvatskoga farmaceutskog društva 1972. te je bio njezinim prvim predsjednikom. Od 1982. bio je sudski vještak za psihoaktivne droge.

Znanstvenoistraživačkim se radom bavio još od 1948. godine, i to na području analitičke, farmaceutske i prehrambene kemije, medicinske biokemije, farmakognozijske, biljne fiziologije i primijenjene botanike.

Osnovno područje znanstvenog rada bilo mu je istraživanje opojnih droga. Posljedica je tog rada niz izvornih postupaka za otkrivanje i raščlambu opijuma i indijske konoplje te određivanje starosti droga. Time je uvelike pridonio borbi protiv nekontrolirane upotrebe opojnih droga.

Rezultate svoga znanstvenog i stručnog rada objavio je u četrdesetak znanstvenih i više od stotinu stručnih radova. Desetak radova o opojnim drogama objavljeni su kao posebni dokumenti UN (1957–61). Napisao je i niz zapaženih knjiga:

- *Naše divlje povrće*, Zagreb 1954.
- *Naše samoniklo jestivo bilje*, Zagreb 1956.
- (Lj. G. i M. Velimirović) *Kemija*, Zagreb 1965, 1966, 1967.
- *Samoniklo jestivo bilje*, Zagreb 1980.
- *Užitne divlje rastline*, Ljubljana 1980.
- *99 jestivih i otrovnih boba*, Zagreb 1984.
- *Enciklopedija samoniklog jestivog bilja*, Zagreb 1986, 1990.
- *Svijet halucinogenih droga*, Zagreb 1989, 1993.
- *Mali kemijski leksikon*, Zagreb 1988, 1992.

Osobita je vrijednost knjiga o samoniklome jestivom bilju to što su rezultat vlastitih terenskih i laboratorijskih istraživanja, anketiranja, organoleptičkih i kulinarskih pokusa, te istraživanja

vitaminske vrijednosti 75 vrsta naših divljih jestivih biljaka. Sve su te knjige ilustrirane s nekoliko tisuća izvornih fotografija biljaka snimljenih u njihovu prirodnom staništu.

Za znanstveni i stručni rad primio je mnogobrojna priznanja, među njima Nagradu »Ruđer Bošković« 1977. i Medalju »Julije Domac« 1987.

Protuteža uskoj znanstvenoj specijalnosti bila je njegova široka naobrazba i široko zanimanje. Kao pisac i urednik svoje je znanje na jednostavan način prenosio širokom krugu čitatelja.

Također se vrlo uspješno bavio amaterskim filmom, snimajući kratkometražne eksperimentalne i nekonvencionalne filmove, zbog čega je stekao zvanje »majstora amaterskog filma«.

Ugledan i cijenjen stručnjak i znanstvenik, bio je susretljiv kolega, osobito mlađim suradnicima. U radnim su se susretima stručni razgovori s njim obično pretvarali u prijateljske upute i savjete.

Njegov je dugogodišnji leksikografski rad ostavio trag ne samo u objavljenim tekstovima izdanja Leksikografskog zavoda nego djelomice i u radu današnjih urednika prirodnoznanstvenih struka. Na tome smo mu osobito zahvalni.

ZVONIMIR JAKOBOVIĆ